

Szokott Ön franciázni?

2011. május 28. szombat

Nem vagyok egy kárörvendő alkat, de kivételesen tudnám élvezni, ha valaki belebújna kicsit az egykori Sándor György figurájába, és sorra megkérdezné a parlamentben a „verbális nemi erőszak”-ot emlegető képviselőket: „Szokott Ön franciázni?”

A válaszok elképzelésétől most eltekintek, és meglegszem Pálffy István Klubrádiónak adott, részletes nyilatkozatával, amely végül a szóban forgó kérdés nélkül is elég jól bevilágította, mik is a mozgatórugói az Alföldi elleni támadásnak.

A legfőbb mozgatóerő a szexualitás hiszterizálása, amely most a jobboldalon jelenik meg. Eltérő motivációkkal, de nagyjából egységes céllal.

A szemléletmód gyökerei a katolikus egyházi hagyományokig nyúlnak vissza, s ennyiben a kép

megfelel a pártok irányzékának. Igaz, a szellemiséget egyoldalúan és a legrosszabb hagyományokat követve képviselik, de ez az áldozataikat nem vigasztalja. Viszont ezzel legalább módot adtak arra, hogy végiggondoljuk, mi is az, amivel céltudatosan fárasztanak minket, úgyhogy most magam is hátra lépek egy jó nagyot (még mindig fényévekre lemaradtam a kereszténydemokratáktól).

Közhely, hogy a katolikus egyház évszázadokon át terjesztett felfogása szerint a szexualitás igazából csupán a szaporodás miatt az emberiségre rákényszerített szükséglet. Részben a biológiai tudás hiánya, részben az „ami nem látszik közvetlenül, az nincs is” infantilizmusa magyarázza, hogy ehhez Isten az ideológia szerint egyenlőtlenül osztott örömlehetőségeket: a férfiaknak adott erős vágyakat (és mindent, ami ezekkel jár), a nőknek meg nem, illetve ha mégis, akkor azok kurvák. (Hogy ez a fizikailag befogadói – tehát a női – oldal biológiája felől nézve mekkora képtelenség, azt ma már nem kell magyarázni, ám mivel mind az erkölcsöket, mind az erről szóló könyvek tartalmait hosszasan férfiak diktálták és tartották kézben, a születetten vágyhiányos nőről alkotott kép ma is ott lappang, még a felvilágosító irodalomban is.)

Mindezek alapján egyfelől sikerült hosszasan fenntartani, hogy a nők általános alávetettségét maradéktalanul indokolja képzelt „szexuális csököttségük” „vágyképtelenségük” és „fizikailag alacsonyabb szexuális státusuk”, a férfifölényt pedig ugyanígy a szexuális vágyak kizárólagosnak és magasabb szintűnek vélt birtoklása. (Nem más, mint egy egyetemi tanár mondta bele néhány éve a Kossuth rádió mikrofonjába: „Logikus, hogy egy nőnek a tudományban is lejjebb van a helye, hiszen az ágyban is ő van alul, most mit kell ezen csodálkozni?!”) Másfelől azt is hatékonyan beépítették az együttélés rendszerébe, hogy a szexuális aktus normálisan a férfi egyoldalú, minden átszellemítést és odaadást nélkülöző kielégülése a dologhoz csupán az áldozatkészségével és engedékenységgel hozzájáruló nőn. (Popper Péter nem olyan rég, a 21. században írta le, mennyi véletlen kellett ahhoz, hogy megértse: a nők nem pusztán a férfiak iránti megértés okán „engedik meg nekik” az élvezeteket, hanem maguk is ismerői volnának ezeknek.) Ezzel az ideológiával – amúgy mindkét nem kárára – tökéletesen legitimálták az összes egyoldalúságot, ami ezzel kapcsolatban elképzelhető. (A magyar nyelv erre alkalmazott kifejezései ezt példaszerűen illusztrálták, a legutóbbi időkig, amikor végre kezdenek meghonosodni a közös részvételt is kifejező szavak.) Nem mellelleg futószalagon termelték ezzel az idősebb korokra is érzelmi analfabétáknak megmaradó férfiakat, és a saját vágyképtelenségük hiedelmét elfogadó, alávetődésükre büszke nőket.

Ugyanakkor a keresztény szellemiségnek hangsúlyosan fontos tényezője a kölcsönösség és a másik megbecsülése, amely folyamatosan összeütközésbe került ezzel a felfogással. Az ütközést azonban a szóban forgó ideológia rabságában már csak úgy lehetett feloldani, ha kitalálták hozzá az anyai szerep szűzmáriás mártíromságát és annak álságos tiszteletét, illetve bizonyos kötelező udvariassági formulákat vezettek be az ágyban.

A fentiekből következik, hogy minden olyan technika, amely nem korlátozódik a szaporodáshoz közvetlenül szükséges gesztusokra, ezzel az agyonideologizált aggyal értelmezhetetlen, ezért morálisan is képtelenségnek látszik. (Sértődésre hajlamosak számára szeretném hangsúlyozni, hogy csak az agyonideologizált katolikusokról beszélek, és nem a normális gondolkodásúakról!)

Bonyolítja a képet, hogy ugyanakkor a vágyakba nyilvánvalóan beletartoznak ezek a technikák is, és ha a vágyaiba belekavarodott férfi nem tartja erkölcsösnek, hogy kurvához menjen, vagy a könnyebbség kedvéért egy általa is lenézett nőt vegyen feleségül, akkor bizony nincs más lehetősége, mint hogy ne csak a női nemet, hanem magát a szexuális aktust is kettévágja. (Amit egyébként néhányan meg is tettek, most is, a parlamentben, amikor vicces módon úgy beszéltek az orális szex gyakorlatáról, mintha az egy vélemény-megnyilvánulás volna, és ekként is határolódtak el tőle.) És mi egyébre vágná ketté, mint kívánatos és nem kívánatos, vagyis erkölcsös és erkölcstelen részekre. Hogy majd amit erkölcstelennek tart, azt rögtön ki is iktassa a lehetőségek készletéből, lévén voluntarista. Ez a kiiktatandó rész most a roppant szeriőz módon orális szexként emlegetett technika, amely Strauss-Kahn esete óta végképp morálpolitikai határvonallá magasztosult a mocskos, szodomita, franciás Nyugat és a hótiszta, szupermorális, értékcentrikus keresztény magyarság között.

Prudery – flickr/Ranger78

Az orális szex fogalma azonban anélkül vált kiemelt célponttá, hogy mellé került volna a kiemelés indoka, mármint az „egyoldalú” jelző. Mert igaz ugyan, hogy az orális gesztus elvárása valóban kiemelten alkalmas a férfi- és hatalmi fölény kiélésére, de az is igaz, hogy bármely szexuális gesztus egyoldalú elvárása alkalmas erre. A háborúban a megszálló katonák minden módon erőszakolták meg a nőket, és a beszámolók szerint a legritkább esetben ragadtak le az oralitásnál. Sőt. A rendesen franciázás néven emlegetett mód (épp a felvilágosultság és a kölcsönösség kultiválása révén) sokak számára épp hogy a meghittség és az intimitás kifejezője, és az csak egy új keletű macsó hullám fejleménye, hogy ismét egyoldalúvá és hatalomélvezeti eszközzé is vált. Amiből az is következik, hogy lám, nemcsak a katolikus egyház gerjeszthet torz elképzeléseken alapuló gyakorlatokat a szexben, hanem természetesen a modernitás is.

Amit most el kell szenvednünk, az ennek a bornírt szemléletmódnak az újraélesztése a mai jobboldali politikai elit oldaláról. Ahol egyre inkább az látszik, hogy a szereplők számára követhetetlen a felvilágosult és felszabadult ember viszonya a szexualitáshoz. Márpedig ami követhetetlen, az riasztó is, és ami riasztó, azt egyszerűbb a másik fél agressziójának látni, mint a saját képtelenségünként fölismerni. Így bármennyire is röhejes, nagyon úgy néz ki: a politikusok tényleg csak félreérthetik Alföldi mondatát, és muszáj az agresszió mozzanatát keresniük ott, ahol „riasztóan más” – például orális – szexről van szó, továbbá muszáj kizárólag áldozatnak látniuk egy nőt, aki kapcsolatba hozható a képpel. Ezért amikor az igazgató azt mondta az újságíróknak: „Önök pedig kívánok ilyen (tudniillik csak imitált) orális szexet, innentől kezdve egész életében”, ezt ők valóban csak korlátolt módon értelmezhatték. Ezen belül persze többféleképpen is: vagy úgy, hogy „az újságíró egész életében kapja be”, és ezért legyen az agresszió áldozata, vagy úgy, hogy „Ön is csak arra vágyik, amiért is én megvetem Önt”, és akkor azért. Konkrétan „verbális nemi erőszakként” értelmezték, ahogyan önmaguk hülyeségét leleplezően mondták. Hogy valaminek a hiányát kívánták az újságíróknak, az föl sem merülhetett, hiszen az ő fejükben egy nőnél az oralitás nélkülözése nem jelenthet hiányt, és vélhetően a világot csak úgy tudják elképzelni, hogy amit ők megvetendőnek látnak, azt mások is annak látják.

Így jöhetett létre az a párbeszéd is, amely Pálffy István és Bolgár György között zajlott, és amelynek végére – az eredetileg újságíró foglalkozású – Pálffy odáig jut, hogy egy mondat tárgyyszerű jelentésének kifejtését a szavakkal való játéknak minősíti. Más szóval azt mondja, hogy nem a jelentés, a mondat összefüggésrendszere a mérvadó, hanem annak pusztán ténye, hogy valaki, igazgató léte egyáltalán kiejtette a száján az „orális szex” kifejezést:

„ –...ha történetesen Alföldi Róbert, a Nemzeti Színház igazgatója egy fasisztát kényszerít orális szexre verbálisan vagy bármiféle módon, akkor is le kell mondania.

– De Pista. Nem kényszerített semmilyen módon, sem elvileg, sem gyakorlatilag, sem verbálisan, sem morálisan senkit semmire.

– Nem azt mondtam, hogy kényszerített, azt mondtam, hogy ha ez a helyzet állna elő. Ugye érted? Tehát teljesen mindegy, hogy ki az alany. Itt az a lényeg, hogy mi az elkövetés vagy mi a deliktum.

– Az elkövetés pedig annyi volt, hogy annyira nincs magában a darabban, amit kifogásolt ez az újságíró, orális szex, hogy ennyire kívánja neki, hogy egész életében ebben legyen része. Vagyis, hogy nem volt ilyen a darabban és erre tett egy fanyar megjegyzést. Lehet, hogy nem kellett volna az orális szex kifejezést használni.

– Ez játék a szavakkal.

– Nem, ez a tartalma a megjegyzésnek.

– Mondod te.

– Éppen annak hiányát akarta ezzel jelezni.

– Akkor azt mondom, hogy nem azért, mert van sapka rajta vagy nincs sapka rajta. De ha valaki nem érzi, hogy ennek a kijelentésnek, ennek a nem tudom én milyen kijelentésnek – lehet ez cinikus vagy akármilyen, nem is kívánom feltételezni – nincsenek hangsúlyai, élei, értelmezési lehetőségei, amelyeket nem engedhet meg magának egy színház igazgatója a nemzeti élén... szóval ha ez így történt, akkor is alkalmatlan. Ez egy súlyos emberi hiba.”

A párbeszéd végén nagyon úgy néz ki, mintha Pálffy szavait hatalmas viharok szelei kuszálták volna össze, és kifújtak volna belőlük minden koherenciát.

Hogy ez a felvilágosulatlan és egyoldalúságokra játszó gondolkodásmód még a nagy generációt képviselő (tehát a szexuális forradalmon elvileg túljutott) politikai elitben is ekkora erővel jelenhet meg, amögött nyilvánvalóan több tényező is ott áll. Az egyik biztosan a katolikus egyház kóros ragaszkodása bizonyos tévhitekhez (köztük a papi nőtlenség mögötti elképzelésekhez), és ahhoz, hogy még ma is sokkal fontosabbnak tartja a szexuális erkölcsös szerepét például a szociális egyenlőség, az antirasszizmus és általában a humanizmus fölötti őrökösésnél. (A magyar katolikus egyháznál, tisztelet a kivételnek, mindezt még a kommunizmussal szemben fenntartott, utó-bátor harckészültség is felülírja.) A másik

pedig a magyar társadalom elmaradottsága az önismereti kultúra, a pszichológia és általában a konfliktuskezelés terén, de ezt is régóta tudjuk. A kérdés most az, hogy ha már mindenképp a keresztények legrosszabbjainak, a felvilágosulatlanság és az akarnokság képviselőinek kellett hatalomra kerülniük, akkor mit lehet kezdeni ezzel a helyzettel úgy, hogy közben mi magunk mégis megőrizzük a demokrácia kereteit, valamint azt a hitünket is, hogy érdemes bízunk a minket, valljuk be, a színről folyamatosan lepofozó, létező demokráciában.

Erre most végre egyértelmű és az evidencia erejével ható választ adott maga Alföldi Róbert, egy kellő időben megtartott sajtótájékoztatóval. Amelynek mindennél egyszerűbb az üzenete: Ki kell lépni az áldozati céltábla szerepéből, és rögtön az elején a szuverenitásunkat képviselve bele kell szólni a folyamatba. Érvényesíteni kell végre a politikai rendszerek közötti különbségek nyilvánvaló evidenciáit: hogy ugyanis az egykori miniszter elvtársak és a mai miniszter hölgyek-urak akkor is más erőterben vannak, ha a szándékaik azonosak. Az előző rendszerben nem volt tényező a nyilvánosság, mára az lett. Akkor nemhogy sajtótájékoztatót nem tarthatott a behívott intézményvezető, de még a beosztottjai közül is csak egy-kettőnek mondhatta el, hogy mi zajlik körülöttük, s aki behívta, többnyire az is csak „szem volt a láncban”. Ma azonban hiába mondja el a pártpolitikus a rádióban, amit Pálffy is elmondott, fehéren feketén, hogy a kormány nemcsak a színház vezetőjét, de a közönségét is le akarja cserélni, mert mindenhol csak önmaga embereit (értsd a prúdeket és románygűlölőket) akarja látni („Na most, a lényegre térve. Ez egy nagyon ismert felvetés, hogy a színház tele van. Igen ám, csakhogy azokkal van tele, akik erre kíváncsiak (...). Igen ám, de kizsorig belőle a nem tudom én hány tízezer vagy akár mennyi ember, aki bejutna vagy bemenne akkor, ha nemcsak ez lenne műsoron. Lehet, hogy harminc-negyvenezerrel kevesebben mennének be azok közül, akik most járnak, de harminc-negyvenezerrel többen jutnának be azok közül, akik most nem járhatnak.”). Ezt a szándékát rögtön az elején ki lehet billenteni. Lám, a sajtótájékoztató után az Alföldit riportra hívó miniszter sem merte végül megtenni, hogy elébe teszi a felmondását (holott az előző napon percenként hangzott el a hírekben, hogy Alföldinek inog a széke). De fogalmazhatjuk így is: lám, a sajtótájékoztató után, ennek hátszelével, már az Alföldit riportra hívó miniszter is szembe mert szállni az őt presszionáló akaratokkal. Ez a különbség sem lényegtelen, de már inkább irodalmias, amiképp az is a helyzet finomságait érzékeltető leírások része, hogy a jobboldalhoz húzó Blaskó Péter meg merte törni a frontvonalat.

Ha ugyanezt időben megtették volna mondjuk például az alkotmánybírák is, ma nem ülnénk itt a nyakunkon egy olyan alkotmánnyal, amelynek korrigálásába majd sokkal több energiát kell befektetni, mint amennyit a megelőzésébe kellett volna.

Így most „csak” egy jó színházat sikerült megtartani, a citoyenség szellemének erejével.

A következőkben már csupán a cirkuszt kéne valahogy eltüntetni a Parlamentből.

Lévai Júlia

http://galamus.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=71622:szokott-oen-franciazni&catid=40:cslevaijulia&Itemid=65

